

Asia: VN/10839/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kuntalain ja varainsiirtoverolain 4 §:n muuttamisesta

Alijäämän kattamista ja erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskeva sääntely (110 §, 118 §, 119 §)

Pidättekö ehdotettuja alijäämän kattamista koskevia muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

-

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyä koskevaan sääntelyyn ehdotetaan veloitteita toimenpideohjelman käsittelyyn ja raportointivelvollisuuteen liittyen. **Pidättekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?**

-

Esityksessä ehdotetaan, että valtiovarainministeriö voisi laissa säädetyin edellytyksin tehdä arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten ja niitä koskevien valtuuston päätösten perusteella ratkaisun kuntarakennelaisissa tarkoitettun erityisen selvityksen tarpeellisuudesta kuntajaon muuttamiseksi myös uutta arviointimenettelyä käynnistämättä. **Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?**

-

Kunnan ja kuntayhtymän hallintoa koskeva sääntely (23 §, 42 §, 56 §, 58 §, 90 §)

Esityksessä ehdotetaan, että hallintosääntöön tulee jatkossa ottaa määräykset sopimusten hallinnasta. **Pidättekö ehdotusta tarkoituksenmukaisena?**

Sopimusten hallinta on sinänsä itsestään selvä asia, joten emme pidä määräyksen lisäämistä hallintosääntöön välttämättömänä, mutta ei siitä haittaakaan ole. Kuten esityksessä todetaan tiedonhallinta käsitteenä sisältää myös asiakirjahallinnon, mutta tiedonhallinnan mainitsemista erikseen voidaan pitää perusteltuna.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia johtajasopimuksen hyväksymistä koskevaan sääntelyyn sekä kuntayhtymän perussopimusta koskevaan sääntelyyn (perussopimuksen sisältöä koskevat muutosehdotukset sekä kuntayhtymän toimielinten poliittisen suhteellisuuden vaatimus). Lisäksi

ehdotetaan muutoksia aloiteoikeutta koskevaan sääntelyyn. Pidättekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

23 §. Aloiteoikeus. Pykälän 1 momenttia koskeva täsmennys on hyvä. Pykälän 2 momentti ehdotetaan poistettavaksi, mikä myös pidetään hyvänä. Kuntalaisten keskuudessa on esiintynyt väärinkäsitystä mainitun säännöksen merkityksen suhteen.

Sähköistä kokousta koskeva sääntely (99 §, 100 §)

Pidättekö ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina? Miltä osin?

Väliaikaisesti voimassa olevat säännökset ovat osoittautuneet tarpeellisiksi ja on syytä säätää asiasta pysyvästi laissa. Yhtäaikainen näkö- ja kuvayhteys on hankala toteuttaa koko kokouksen ajaksi, mutta on tarpeen puheenvuoroissa (eli läsnäolijoiden toteamisen, puheenvuorojen ja äänestysten aikana). Tämä ei pelkästään jotta voidaan todeta puhujan henkilöllisyys vaan jotta voidaan varmistua myös siitä, että osallistutaan kokoukseen sopivasta paikasta ilman ulkopuolisia vaikutteita. Lisäksi monesti on helpommin ymmärtää puhujan viestiä, jos samalla näkee ilmeet jne. On syytä harkita tulisiko säätää erikseen salassa pidettävien asioiden käsittelemisestä sekä esim. suljetun vaalin toimittamisesta, koska näissä asioissa korostuvat tietosuoja- ja tietoturva-asiat muihin asioihin verrattuna. Valtuuston pitäessä sähköisen kokouksen voisi olla paikallaan mahdollistaa yleisön kokouksen seuraamisen joko paikan päällä TAI etänä TAI molemmalla tavalla.

Ehdotuksessa ei ehdoteta muutoksia sähköistä päätöksentekomenettelyä koskevaan sääntelyyn. Jos kunnassanne/kuntayhtymässänne on käytössä 100 §:n mukainen sähköinen päätöksentekomenettely, onko tätä koskeva sääntely koettu toimivaksi? Ellei, kuinka sääntelyä tulisi kehittää?

Ei olla käytetty, koska ei olla katsottu tarkoituksenmukaiseksi rutiiniasioita varten hankkia erillistä järjestelmää.

Kuntayhtymien rakennejärjestelyjä koskeva sääntely (62 a §, 62 b §)

Voidaanko ehdotettavan kuntayhtymien yhdistymistä ja kuntayhtymän jakautumista koskevan sääntelyn katsoa olevan tarkoituksenmukaista kuntayhtymien tehtävien uudelleenjärjestelyjen toteuttamiseksi?

-

Muut huomiot

Muut huomionne lakiesityksestä

Ehdotuksen 75 § vaalikelpoisuudesta tarkastuslautakuntaan on perusteltu.

Ehdotuksen 129.1 §:ään tehtävä lisäys on myös perusteltu. Samalla tulisi harkita olisiko mahdollista säätää vastaavaa niiden tilanteiden varalle, jossa kunnan/kuntien/kuntayhtymien 100 % omistama yhtiö ulkopuoliselta saamansa lainan turvaamiseksi tarvitsee kunnan antaman vakuuden: Eli tarvitaanko niissäkin tilanteissa aina vastavakuudet tytäryhtiöltä? Käsittääksemme näissä tilanteissa lain vaatimus riittävästä vastavakuuksista on tulkinnanvarainen ja on esiintynyt epäselvyyttä tuleeko myös pienimääräisten vakuuksien kohdalla vaatia 100 % omisteiselta tytäryhtiöltä vastavakuudet. Vaihtoehtoisesti esitämme, että hallituksen esityksessä annetaan selkeät tulkintaohjeet tältä osin.

Lopuksi muutosehdotus, joka ei sisälly tähän lakiesitykseen, mutta joka toivotaan:

Muutosehdotus liittyen päätösten tiedoksiantoon kunnan jäsenelle (KL 140 §). Lain mukaan kunnan jäsenen ja 137 §:n 2 momentissa tarkoitettun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tämä ylimääräinen 7 päivää esitetään poistettavaksi tarpeettomana. Kunnat tiedottavat etukäteen päätösten tarkastamisaikataulusta (esim. viikko kokouksen jälkeen), jonka perusteella kuntalaisilla on mahdollisuus seurata pöytäkirjojen julkaisua. Lisäksi monesti on kokousten jälkeen julkaistu tarkastamaton versio pöytäkirjasta, jolloin itse päätös on tullut julki jo ennen tarkastetun pöytäkirjan julkaisemista, ja asiathan ovat pääsääntöisesti tulleet julki jo esityslistan myötä. Tällä hetkellä voi olla se tilanne, että päätöksiä ei voida täytäntöön panna ennen kuin kokouksesta on mennyt noin 4 viikkoa (n. 1 vko tarkastamiseen, 1 vko kuntalaisten tiedonsaantiin ja sitten 14 pv muutoksenhaku-aika). Tämä aika on monesti turhan pitkä.

Masar Christoffer
Kauniaisten kaupunki

kaupunki Kauniaisten
Kauniaisten kaupunki - Kaupunginkanslia